

En asfaltpilgrim i Kyoto

Esben Andreasen

Min barndoms bibliotek i den lille stationsby lugtede af bøger og fernis. Jeg husker, at der lå en folder, der hed: Læs med plan. Jeg gad vide, hvilken klog overbibliotekar havde skrevet den? Har jeg nu, op mod halvfjerds år senere, klattet min læsning væk uden plan? Dengang tænkte jeg, hvor skal man da begynde? Og hvem skal bestemme, hvad der interesserer mig? Måske havde jeg været et helt andet menneske idag, hvis jeg havde fulgt overbibliotekarens råd? Men jeg tror ikke engang, at jeg læste folderen.

Når jeg nu i Kyoto står med utallige valgmuligheder, når det drejer sig om, hvilke buddhisttempel jeg vil besøge ud af de mange hundreder, kan jeg godt se, at en plan er en hjælp, for ellers bliver jeg svimmel. Altså får jeg fat på en plan, vælger at være en moderne asfaltpilgrim og begiver mig ud på pilgrimsfærd til de 13 templer, som hver huser en buddha eller en boddhisattva. (*kyoto jusan butsu mairie*). *Japanese Buddhist Pilgrimage* af Michael Pye har givet mig ideen.

Pilgrimsfærd i en by lyder let, men jeg kunne have valgt noget meget lettere. 88 miniaturetempel på to-tre timer findes også, men jeg springer ikke over, hvor gærdet er lavest.

Om det praktiske. For det første: Jeg går ikke hele vejen, men bruger bus, metro og lokaltog. Alligevel er jeg ret træt i fodsålerne hver aften, for jeg går meget. For det andet: Jeg bruger ikke lang tid ved hver tempel. Min rekord er 10 minutter! For det tredje: Den største hurdle er at finde vej. Jeg lovpriser GPS og Google Maps!

Man skal være indstillet på udfordringer og frustrationer undervejs. Et sted, som stod på listen, var ikke længere en del af pilgrimsfærden, men et andet tempel havde overtaget pladsen. Hvilket kunne de ikke sige, så det var en ommer. Og om et andet sted blev jeg fortalt, at jeg skulle have været der dagen før, for da var der åbent. Stedets munke fortæller ikke, hvornår de åbner. De udviser en noget arrogant holdning, og det gælder nok mest de store berømte templer. Til gengæld bliver man mødt med åbne arme og stor venlighed i de mere ydmyge templer, som ikke har for mange turispilgrimme. Dertil kommer, at de fleste større templer kun udstiller de ældgamle skulpturer ved sjældne lejligheder, og selv de mindre fornemme må ikke fotograferes. Men det generer mig ikke, for det er - med et forslidt udtryk - ikke målet men vejen, jeg foretrækker, skønt det ikke er det foreskrevne formål. Det kan være mødet med en glad bilejer, som støver sin flotte Jaguar af med en kost af strudsefjer! "A real beauty!" siger jeg til ham og han bliver meget stolt. Eller jeg kommer forbi Kyoto station og standser op fordi det ene big band af gymnasieelever, mest piger, efter det andet giver koncert, så det gjalder. Eller før jeg når det planlagte tempel, støder jeg på et par relieffer med vestligt udseende ansigter. Det er såmænd Edison og Hertz som æres i en shintohelligdom for deres bedrifter. Elektriske guder! Eller jeg besøger et tempel, hvor katte æres. Et andet hvor vildsvin hædres. Det giver nok at tænke på.

Forskellen på lange støvede pilgrimsfærd som Caminoen og så pilgrimsfærd i byen er slående. Har man på Caminoen gået i dagevis og vendt sit liv mange gange, så man bliver vammel over det, kommer man til tomheden. Man er simpelthen løbet tør for tænkekraft, og så skal man bare sætte den ene fod foran den anden og lade roen falde over sig.

En asfaltpilgrim har slet ingen ro. Bestandig se sig for. Cykler i Japan kører på fortovet, og selv om de har 100% skyld, hvis der sker noget, er det jo ikke sjovt at blive kørt ned. Og så bestandig se på Google Maps for ikke at gå forkert. Japanere anvender i ligeså høj grad som jeg den smarte telefon.

Nu til sagen. Pilgrimsfærden er ny og tjener det formål at følge de foreskrevne mindedage efter dødsfald i buddhismen: 7., 14., 21., 28., 35., 42., 49., 100. dag, efterfulgt af 1., 3., 7., 13. og 33. årssdag, altså ialt 13 dage, hvor den afdøde slægtning mindes. Hvorfor systemet? De første 49 dage er den afdødes sjæl en såkaldt *gaki*, en sulten ånd, som ikke kan finde hvile, og som savner livet. Derefter bliver intervallerne længere og længere. Den første tid er farlig, og i den folkelige buddhisme beder man til, at sjælen finder ro i sit nye liv. Sådan er det ikke i den teologiske buddhisme, hvor minderitualer ikke udføres for den afdøde, men for at de levende vænnes til at kende dødens ubønhørlighed, som jeg engang fik forklaret af

en shin-buddhist præst.

Pilgrimsfærden udføres - ikke på mindedagene - men når den efterlevende har brug for denne erkendelse, slet og ret.

Og den er sat i system, så man undervejs møder: Fudō Myōō, Shaka Nyorai, Monju Bosatsu, Fugen Bosatsu, Jizō Bosatsu, Miroku Bosatsu, Yakushi Nyorai, Kannon Bosatsu, Seishi Bosatsu, Amida Nyorai, Ashuku Nyorai, Dainichi Nyorai, og Kokūzō Bosatsu - for nu at bruge de japanske betegnelser. (Nyorai er ærestitlen på en buddha og bosatsu er en bodhisattva. Myoo er en himmelsk konge.)

Hver især knytter an til en buddhistisk værdi: intet begær (Fudō Myōō), oplysning (Shaka Nyorai, den historiske buddha), visdom (Monju Bosatsu), lærens beskyttelse (Fugen Bosatsu), medfølelse (Jizō Bosatsu), kærlighed (Miroku Bosatsu, den fremtidige buddha), sundhed (Yakushi Nyorai), barmhjertighed (Kannon Bosatsu), styrke (Seishi Bosatsu), udfrielse fra genfødsler (Amida Buddha), årvågenhed (Ashuku Nyorai), universel magt (Dainichi Nyorai, den kosmiske buddha), kreativitet (Kokūzō Bosatsu).

Interessant er det også, at her mødes de forskellige retninger indenfor japansk buddhisme: shingon (esoterisk buddhisme), jodo (rene land buddhisme) og rinzai (zen buddhisme) med hovedvægt på shingon-buddhismen. Et skoleeksempel på japansk inkluvisitet. Som almindelig buddhist kan man sagtens besøge og ære buddhaer og bodhisattvaer, som tilhører en anden retning end ens egen.

Overgangene er flydende, og det kan sagtens tænkes, at den japanske pilgrim ikke er helt klar over sit eget tilhørsforhold.

Men for den seriøse japanske pilgrim består det enkelte tempelbesøg af 3 faser, ifølge ovenfor nævnte Michael Pye. Ved ankomsten til templet skriver pilgrimmen en kort anmodning med begrundelse for besøget til templets øverste præst eller munk. Derefter udføres en ærbødig andagt, som består af en recitation (oftest Hjertesutraen) og anmodning om opfyldelse af en bøn (sundhed, succes i arbejdet, lykke i familien og lignende - altså et ønske om dennesidig virkning af besøget). Endelig udsteder templet en dokumentation for besøget i form af et stykke kalligrafi, som pilgrimmen betaler for. - Alt ialt en noget-for-noget transaktion: hjælp fra det guddommelige gennem pilgrimmens understøttelse af det guddommelige.

Som udenforstående har jeg haft det godt med at gå de mange kilometer til de fastsatte templer, men jeg har ikke opfyldt de 3 faser. Mellem den seriøse pilgrim og mig findes utallige varianter af adfærd. Dog har jeg købt min pilgrimsbog for 1500 ¥ og fået ialt 12 ud af 13 mulige stykker kalligrafi mod betaling af 300 ¥ ved hvert tempel indsat i bogen. Et tempel glippede. Det må blive næste gang. At gå med plan er ikke så tosset endda.